

2007

cel mai cald an
trăit vreodată

Primele săptămâni ale anului 2007 au fost marcate, din punct de vedere meteorologic, de fenomene ieșite din comun. La noi în țară, temperaturile s-au menținut pe o bună parte din teritoriu la niveluri peste limitele normale pentru această perioadă calendaristică.

În loc să crape pietrele de „gerul Bobotezei”, cum se întâmpla în urmă cu 20-30 de ani și mai mult, s-au înregistrat temperaturi în jur de plus 10 - 15 grade C. Pe plaiuri oltene, de Bobotează au răsărit ghiociei; or, se știe că ghiociei sunt vestitorii primăverii și apar abia în martie. „Unde sunt zăpezile de altădată?” Celebrul vers al lui Francois Villon pare a fi devenit leitmotivul nostalgic al iernilor românești din ultimii ani.

În Europa, de asemenea, miezul iernii seamănă cu o primăvară capricioasă. Unele păsări europene au renunțat să mai plece spre sud în această iarnă, „păcălite” de săptămânile de vreme caldă pe care

experții le pun pe seama încălzirii globale. Păsări migratoare, printre care și rațele sălbatice, care în mod normal zboară spre sud, au fost văzute în Scandinavia în decembrie, la mult timp după ce în mod obișnuit zăpada le alunga spre sud.

După cum, în zilele lui ianuarie 2007, pe apele Deltei Dunării au fost observate plutind, sub razele soarelui generos, lebede albe. Localnicii se pregătesc să le furnizeze hrană. În America, pe coasta estică, la New York și la Washington, în plină iarnă, au înflorit cireșii și oamenii s-au scaldat în piscine, sub cerul liber; la temperaturi de peste 20 grade C. În schimb, pe coasta americană vestică, așezări întregi au fost îngropate sub nămeți de zăpadă.

Anomalii meteorologice chiar la început de an, care se grăbesc parcă să confirme prognozele oamenilor de știință pentru 2007.

Avertismentul oamenilor de știință

Meteorological Office (Met Office) din Marea Britanie avertizează că anul acesta va fi cel mai cald an din istoria umanității. Temperatura medie pe glob ar putea atinge un nou record în 2007, situându-se în jurul valorii de 14,5 grade C. Astfel, anul 1998, considerat până acum cel mai călduros an, va fi depășit. Ceea ce înseamnă că temperatura medie pe plan mondial, înregistrată între 1960 și 1990 va fi depășită cu peste 0,5 grade C. De remarcat că, după 1990, a avut loc o încălzire accelerată la scară planetară. Cei mai călduroși 10 ani din lume au fost înregistrați începând cu 1994, cu temperaturi mai mari decât cele din ultimii 150 de ani, precizează Agenția meteorologică a Națiunilor Unite.

Prognoza globală lansată pentru 2007 de Met Office se înscrie în seria predicțiilor tradiționale ale meteorologilor britanici, în luna ianuarie a fiecărui an, cu o marjă de eroare de numai 0,06 grade C. „Noile informații reprezintă încă un avertisment asupra faptului că vremea se schimbă peste tot în lume” - a declarat Katie Hopkins, cercetător la Met Office.

Una din prognozele cele mai neliniștitoare ale cercetătorilor este creșterea temperaturilor medii cu 2 grade până la 6 grade C, până la finele acestui secol.

Pentru omul neinformați, această creștere de temperatură nu are nicio semnificație alarmantă, de vreme ce, în viața cotidiană, variațiile de temperatură de la o zi la alta sunt frecvente și, adeseori, chiar mai accentuate. Dar la scară planetară și luând în calcul diferențele dintre temperaturile medii anuale, o variație cuprinsă între 2 grade și 6 grade C echivalează cu un veritabil șoc caloric, comparabil cu procesul de încălzire care a pus capăt ultimei perioade glaciare și a modificat radical harta planetei, dar care a avut loc de-a lungul... a mii de ani!

Anul polar internațional

Cauzele aceste „supraîncălziri climatice”? Amplificarea efectului de seră, prin emisiile de gaze poluante, în combinație cu fenomenul El Nino, deasupra Oceanului Pacific, în zona sa centrală.

Despre efectul de seră am scris pe larg în primul număr al revistei „Ecologistul” (septembrie 2006). Reamintim că acest efect de seră este generat de o activitate umană lipsită de precauții pentru conservarea mediului înconjurător și reprezintă un simptom grav al modificării relației normale dintre Pământ și Soare.

Concentrația de gaze cu efect de seră în atmosfera terestră s-a ridicat la cote neatrinse de o jumătate de milion de ani. Temperatura la suprafața oceanelor Terrei nu a mai fost atât de ridicată de când au început măsurătorile științifice, în urmă cu două secole.

Dacă nivelul mediu al oceanelor a crescut în secolul XX cu 10-20 cm, previziunile până în 2100 anticipează creșteri între 20 și 90 cm. Acest fapt va depinde, în mare parte, de topirea calotei glaciare și crearea a noi zone uriașe acoperite cu apă în stare lichidă, ceea ce va afecta în mod flagrant sistemul climatic. Perspectivele sunt sumbre pentru multe insule din Oceanele Indian și Pacific, unde orașele de pe litoral riscă să fie literalmente înghițite de ape.

Iată de ce 2007 a fost declarat Anul polar internațional, primul după anii 1950, fiind puternic marcat de haosul climatic. Cercetători din 60 de țări vor

încerca să înțeleagă mai bine fenomenele produse la nivelul polilor Terrei, în Arctica și Antartica. Țările cele mai implicate sunt Canada, SUA și țările scandinave. Viitoarele cercetări privind situația regiunilor polare vor beneficia de un buget de 440 de milioane de dolari.

Maleficul El Nino

O viziune apocaliptică, argumentată, a emis recent, în ziarul britanic „The Independent”, reputatul om de știință Phil Jones, directorul pentru cercetare de la University of East Anglia din Norwich: „Temperatura globală crește în ritm de o zecime de grad pe deceniu, iar următoarele 12 luni vor fi cele mai calde trăite vreodată” - susține omul de știință. El afirmă că în 2007, concomitent cu supraîncălzirea, vor avea loc tot felul de dezastre naturale: inundații în California, secetă în Indonezia.

Phil Jones acuză a fi „vinovat” pentru haosul eco-climatic care ne așteaptă și fenomenul atmosferic oceanic botezat „El Nino”. Acest nume a fost dat de pescarii peruani (în spaniolă, însemnând prunc, cu referire la nașterea lui Hristos), întrucât această schimbare brutală a climei deasupra Oceanului Pacific, marcată de o creștere de jumătate de grad a temperaturii de la suprafața apei oceanice, începe de obicei în perioada Crăciunului. Consecințele au fost mereu dramatice: cicloane în America Centrală, secetă în Africa, Australia și Indonezia etc. Apariția lui El Nino în 1997-1998 a provocat în lume peste 2000 de morți și pagube de 30 de miliarde de euro. Din păcate, efectul El Nino s-a amplificat, în ultimul timp, ca urmare și a accelerării supraîncălzirii climei.

Iată de ce 2007 va fi un an-cheie pentru a se vedea în ce măsură omenirea mai este capabilă să găsească soluții pentru a face față profunzimii și anvergurii schimbărilor climatice. Această simultaneitate de factori negativi (efectul de seră și El Nino) agravează consecințele asupra climei. În acest context, Lord Robert May, fostul consilier științific al premierului britanic Tony Blair, vorbește chiar de o apocalipsă climatică, avertizând asupra pericolului ca încălzirea la nivel planetar să producă aceleași efecte ca acelea rezultate în urma folosirii unei arme de distrugere în masă. Deja, statisticile ultimilor ani sunt tragice: anual, încălzirea globală provoacă decesul a 150.000 de oameni și îmbolnăvirea a altor 5 milioane!

Cine plătește tăcerea

Lupta pentru supraviețuire, căci în ultimă instanță acesta este sensul major al ajungerii la măsuri concertate, din partea tuturor statelor, de diminuare și eliminare a consecințelor încălzirii globale, nu este deloc ușoară. Nu

numai pentru că înșiși oamenii de știință nu au identificat încă cele mai eficiente și acceptabile soluții. Dar și pentru că există grupuri de interese care se opun, din păcate, demersurilor responsabililor științifici și politici. De curând, de exemplu, Uniunea Oamenilor de Știință din S.U.A. a acuzat compania Exxon Mobil că, între anii 1998 și 2005, a plătit 16 milioane de dolari mai multor organizații pentru a induce în eroare opinia publică cu privire la efectele încălzirii globale. La rândul său, forul academic britanic, The Royal Society, a cerut companiei Exxon să oprească „ajutorul” acordat grupurilor care „deformează efectele încălzirii globale”. Mai precis, gigantul petrolier este acuzat că plătește tăcerea celor care au misiunea și credibilitatea de a face publice realitățile privind pericolele unui haos eco-climatic. Este limpede că un poluator de elită, ca Exxon, are interesul direct de „a cosmetiza” repercusiunile nefaste ale efectului de seră.

Ce se va întâmpla în Europa?

Ziarul „Financial Times” descrie un tablou climatic neobișnuit al Europei pentru anul 2007. Țările nordice vor deveni o nouă Riviera a continentului nostru, ca urmare a unor creșteri spectaculoase ale temperaturilor, în timp ce sudul Europei va fi bătut de o secetă prelungită. Îndeosebi țările turistice Spania, Grecia și Italia vor suferi de pe urma unei scăderi dramatice a numărului de turiști, care vor ocoli zonele sudice, afectate de o caniculă insuportabilă.

Studiul citat de cotidianul britanic a fost analizat și de Directoratul pentru Mediu al Comisiei Europene, fiind elaborat pe baza datelor provenite de la serviciul european de monitorizare a sateliților meteorologici. S-ar putea ca cele mai avantajate țări ale bătrânului continent, din punct de vedere al anului climatic 2007, să fie statele central și est-europene, situate tocmai la jumătatea distanței dintre Polul Nord și Ecuator. Vom asista oare la un miracol turistic estival pe litoralul românesc, unde în sfârșit să ne bucurăm de o vară însoțită și prelungită până târziu...în octombrie?